

Pesmi.

I.

Nad samotnim poljem
kroži pozna ptica,
zvezde z lahno meglo
so zastrle lica.

V gozdu vzbuja veter
žalne melodije,
z njimi spaja duša
tožne poezije ...

II.

Temni čar njegovega obraza
v dušo sem naslikala si jaz,
pred to sliko v dolgi noči plakam
in pri svetlem dnevu sanjam jaz.

Kadar v duši sliko to zagrne
šumnega življenja kalni val —
v tihih urah spet si jo razkrijem,
klanjam se v molitvi ji do tal. —

III.

Sinoči sanjala sem jaz,
da srečna sva bilá,
zakonski da sva parček
prav lep bila midva.

O jutru pa imela sem
objokane oči,
preveč, preveč vrjela
sem jaz lažem noči.

IV.

Kako tvoja ustna drhtijo
na blelih licih mojih,
kako koprneča vsa duša
plamti v očesih tvojih!

Jaz trudno slonim ti v rokah,
zrem v tvoj obraz razvneti ...
omotljena tvoje ljubezni
hotela bi umreti!

Kristina.

Iz življenja vetrov.

Spisal Iv. Hren.

Slušal sem, ko so se razgovarjali vetrovi v svojih zategnjenih, temnih glasovih, ko so spomladi plesali po strehah, spuščali se vratolomno po dimnikih in zlobno tekali na okna mirnih ljudij. Ljudje so se jih bali kakor strahov, jaz pa sem poslušal njikove pravljice in strmel.

Slišal sem prvo povest. Govoril je sever in dejal: »Hej, na severu, na visokem hladnem severu sem bil in še sinoči veselo ladje topil. Črvički-ljudje pa so zdihovali, molili in bogove rotili, jaz pa sem se zabaval ob njihovem trepetu in sem se jim krohotal; niti eden mi ni ušel«.

In zopet so zabučali vetrovi in zaplesali svoj blazni ples po strehah velikomestnih domov.

Zapadnik je pripovedoval in dejal: »Bil sem na delu tri dni in izvršil tri junaške čine. Prvi dan sem potopil krdelo ljutih razbojnikov, ki so bili krvavi od ropa, drugi dan sem potopil ladjo krotkih ljudij, meni je to eno; tretji dan sem obhajal svatbo kraljeve hčerke in razrušil kralju stolno mesto«. In vetrovi so hujše zatulili in zabučali, stekla v oknih pa so žvenketala, ljudij pa je bilo strah.

Vzhodnik pa je pripovedoval tovarišem: »Bil sem na potovanji okolo zemlje; neštevilno je ostalo za menoj spominov, človek bi rekel: gorja. Razdejal sem devet brodov, razkril sem devet vasij in razrušil devet sijajnih mest. Koder sem hodil, ostavljaj sem svetle solze v očeh bednih ljudij«.

In utihnili so vetrovi in sladko je pihljala mirna sapica, kakor bi se mir selil na zemljo. Pripovedal je jug s solzami v očeh, oj ta krotki, topli jug: »Še danes sem bil tam, kjer oranže žare in limoni v zelenji zore, zrl sem zala dekleta z lesketajočo se, bronzasto poltjo in temnimi, skrivnostnimi očmi, ki žgejo do dna srca. Videl sem ob skalnati obali, kjer raste lovor in oljka, mladeniča in mladenko, ki sta se ljubila. Sedela sta na obali morja in se molče ljubkovala, kakor dve krotki grlici. Mladec je vzdihnil in šepnil; «Ah, kako te ljubim!» Ona pa je zatrepetala sreče in mu pomolila koralne ustne v poljub in on jo je obsipal s poljubi. Deklica si je mislila v globoki svoji duši: «On me res ljubi,» ter ga vprašala: «Ali me res ljubiš?» Junak pa jo je objel okolo labudjega vratu in ji strastno poljubljal ustne, oči, čelo, lase. Devine črne oči so se lesketale, kakor se leskeče čaroben studenec ob luninem svitu sredi neprodirnih gozdov. Burno so se jima dvigale strastne prsi, in sedela sta molče drug ob drugem in strmela v razburkano morje, s katerim sem se igral jaz. Sanjala sta strupene sanje ljubezni, duh pa se je pogrezal v mrak nedoglednih daljav. Njuna prihodnost je bila mračna, kakor podoba samega oblaka v razburkanem morju. Mladenič je položil svojo zagorelo dlan na visoko, resno čelo, iz prsi pa se mu je izvil globok vzdih, na dušo pa se mu je kakor kamen zavalila moreča misel: «Danes me je izpodil oče iz hiše!» Deva, revna hči, je slutila togo sorodne duše, in srce ji je bolešno zadrgetalo: «Radi mene je izgubil vse!» Njeno oko je sočutno počivalo na njem, on pa jo je razumel: «Ti si mi vse!» je zakričal, da je odmevalo od skalovja, in jo strastno pritisnil na svoja prsa; iz očíj sta mu zdrsnili po zagorelih licih dve debeli solzi. Trpela sta težko bol.

Jaz pa sem imel sočutje ž njima, zato sem zapel nad njima mehko-sladko, mamečo-vabečo pesen visoke ljubezni, ki ima čarno moč nad bednim človeškim srcem. Razumela sta me in mi sledila.

Morje je šumelo in pelo z menoj v skrivnostnih akordih. Bila sta ljubezni pijana: On je vstal in ona mu je kakor v sanjah sledila. Sela sta se v čoln in krepko veslala ven na razburkano morje. Čarobno je bilo življenje valov in vabljivo so se prikazovali iz globine morski duhovi, vabeč mlada čolnarja. Nekaj ju ji vleklo z neznanu silo v valovje, na dno morja, in zagnala sta od sebe vesla in čolnič je plesal kakor lupina po valovji, jaz pa sem bil varuh njune čiste ljubezni. In ko ju je morje v ozkem objemu združevalo in pokopavalo, zapel sem jima poslednji koral, potem pa je bilo žalostno moje srce. Pripravil sem brezdomovincema prekrasen dom, kristalen dom na dnu morja. Plakal sem nad njima tri dni in tri noči in slavno slavil trizno po krasnih utopljenicah: tri dni in tri noči sem ladje topil....«

In vetrovi so turbno zajokali, zahrumeli in zaplesali mrtvaški ples, obhajajoč slavno trizno po velikomestnih strehah, ljudstvo pa je trepetalo in se balo, kakor da se vozijo po zraku hudobni duhovi.

Zvezdi.

Prijateljici A. M. R.

Oj zvezdica na nebi
premila lučica —
ti morda ravno svetiš,
na bela okenca.

Kjer ona se sprehaja
kroz okno némo zroč —
in tebi zvezda zlata
naroča: »Lahko noč!«

Poglej, oj zvezda mila
pogledi ji v okó ...
li jáсно je v radósti —
li v togi je mračnó?

Potlej pa še globéje
posijaj ji v srcé
pogledi — li v ljubávi
za mene bije še?

Potlej pa zvezda mila
poročaj mi z nebá:
Kaj zrla si v svetišču ...
ljubečega srcá!

Bogomila.

